1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЛИПНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JULY 20, 1973 No. 135. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

СЕНАТОР ОБОРОНИ ДЖЕЙМС ШЛЕЗІНДЖЕР підтвердив, що в 1969-му та 1970-му роках американські літаки бомбардували ворожі позиції в Камбоджі, хоч ЗСА тоді публічно заявляли, що визнають невтральну позицію Камбоджі щодо В'єтнамської війни. У листі до Сенатської комісії для збройних сил, яка розглядає справу цих таємних бомбардувань, Шлезінджер заявив, що ці бомбардування були конечні для охорони американських вояків, бо В'єтконґ і північнов'єтнамські військові частини вживали територію Камбоджі, як базу для нападів на американські та південнов'єтнамські військові з'єднання у Південному В'єтнамі. Крім того, ще один речник Пентаґону, Джері Фрідгайм, під час пресової конференції підтвердив твердження колишнього майора летунства Гела Найта, що американські старшини фальшували офіційні документи з метою затаювання цих бомбардувань.

У КЕЙП КЕННЕДІ, ФЛОРИДА, ПОЧАЛИСЯ вже приготування до полету в космос другої залоги космічної лябораторії „Скайлеб". Друга залога, яка складатиметься з трьох астронавтів, буде запущена в космос 28-го липня ц. р. та має перебути на „Скайлебі" 56 днів. Перша залога перебула на цій космічній лябораторії 28 днів. Цього тижня в Кейп Кеннеді почали провіряти різні системи повітряного корабля „Аполло", за допомогою якого астронавти мають долетіти до „Скайлебу".

ЛІВА ФРАКЦІЯ ПЕРОНІСТСЬКОГО РУХУ побоюється, що резиґнація Гектора Кампори з посту президента Арґентини може довести до захоплення влади консервативними елементами пероністського руху. Ліва фракція пероністів мало чим відрізняється від марксистських партій Арґентини. Натомість тимчасовий пероністський уряд, який перебрав владу по резиґнації Гектора Кампори, є поміркований у своїй економічній та політичній програмі. Ліві пероністи бояться, що навіть після президентських виборів, в яких переможе правдоподібно колишній диктатор Хуан Перон, влада може залишитися в руках їхніх ідеологічних противників. В понеділок, 16-го липня, в місті Кордоба прийшло до збройного зудару між правими пероністами з одного боку та лівими пероністами і марксистами з другого. Внаслідок цієї стрілянини, ліві робітники Кордоби пішли на одноденний страйк.

ФЕДЕРАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА КОМІСІЯ у вівторок, 17-го липня, заявила, що 8 найбільших нафтових компаній ЗСА протягом останніх 23-ох років старалися вдержати в своїх руках контролю над всіми нафтовими продуктами. Внаслідок цього, в деяких частинах ЗСА тепер настав брак бензини, ціни на нафтові продукти підвищилися, а деякі менші продуценти були змушені вийти з бизнесу. Федеральна торговельна комісія дала цим великим продуцентам 30 днів, протягом яких вони мають дати відповіді на ці закиди.

СПІЛКА ОБ'ЄДНАНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ цього тижня в Детройті розпочала переговори з трьома головними продуцентами американських авт в справі нових робітничих контрактів. Ця спілка, яка охоплює близько 800,000 робітників, у цих переговорах головну увагу звертатиме на поліпшення умовин праці, а не на підвищення платень. Тому компанії „Дженерал Моторс", „Форд" і „Крайслер" надіються, що цього року справа нових робітничих контрактів буде полагоджена без страйків.

У ФРАНЦІЇ ДІЙШЛО ДО КОНФЛІКТУ між церковними та військовими колами у зв'язку з випробовуванням атомової зброї. Французькі церковні чинники є в опозиції до такого випробовування, мовляв, того роду випробувань не можна нічим виправдати. Військові кола, зі свого боку, пропонують, щоб єпископи і Церква займалася своїми справами і не втручувалася до справи оборони країни.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВИРІШИЛА формально визнати Північнов'єтнамський уряд. Між Великою Британією та Північним В'єтнамом пічнуться небавом переговори про встановлення дипломатичних взаємин.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗНОВУ ДАЄТЬСЯ відчувати французький вплив. До Сайґону прибув французький амбасадор і між Францією та Південним В'єтнамом поновлено дипломатичні контакти, перервані в 1965 році після того, як Франція проголосила невтральність у в'єтнамській війні. У самому Сайґоні проживає тепер понад 12,000 французів, які, після відходу американців, є найбільшою неазійською групою у цьому місті. Французи заповіли значні фінансові інвестиції у Південному В'єтнамі.

ЙОРДАН ЗІРВАВ ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ з Тунісом. Причина розриву в тому, що туніський президент Г. Бурґіба окреслив Йордан, як „штучний політичний твір", пропонуючи створення на його місце незалежної держави палестинських арабів. Президент Бурґіба запропонував також поділ Палестини на арабську та ізраїльську, щоб в той спосіб покінчити з конфліктом на Близькому Сході. Вислідом такого перерозподілу мала б бути ліквідація йорданської держави.

В ІРАКУ ПІЧНЕ ДІЯТИ, починаючи від жовтня 1973 р., парлямент, члени якого будуть назначувані Революційною Радою Командування. Парлямент називатиметься „Національною радою" і складатиметься із 100 членів. Одночасно між правлячою партією Баас та іракською комуністичною партією підписано договір про створення „національного фронту", до якого мала б приєднатися також Курдська Демократична Партія.

МІЖ ІНДІЄЮ ТА ЗСА ПОЧАЛИСЯ ПЕРЕГОВОРИ щодо економічної допомоги для Індії, а також в справі передання індійському урядові американських будівельних комплексів в Індії та вирішення питання нагромадженого фонду у висоті 840 млн. рупій, який є власністю ЗСА. Переговори веде американський амбасадор в Індії Даніель Мойніген.

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК В ОН опротестував закиди, мовляв, португальські військові частини винні у масакрі населення однієї місцевости в португальській колонії Мозамбік. Ці вістки поширив єзуїт А. Гастінґс, який свої інформації опер на переповіданні іншого священика, який також був кимось інформований. Згадані священики були інтерновані португальцями ще перед здогадною масакрою і тепер вони у цей спосіб розправляються з португальським урядом. Міністер закордонних справ Великої Британії підтвердив, що всі вістки щодо масакри в Мозамбік є з „другої руки".

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПРОГОЛОСИВ „ЧЕТВЕРТУ ФАЗУ" ЕКОНОМІЧНОЇ ПРОГРАМИ

Вашингтон. — У середу, 18-го липня, президент Р. Ніксон проголосив так звану „4-ту Фазу" своєї економічної програми, яка представляє собою продовження спроб Уряду контролювати щораз ширшу інфляцію. „4-та Фаза" була проголошена й пояснена секретарем скарбу Джорджом П. Шулцом. Він заявив, що „замороження" цін, яке було встановлене Президентом 13-го червня ц. р., негайно ліквідується на всі харчові продукти, крім волового м'яса. Також ліквідується „замороження" цін в системі медичної служби. Ціни на волове м'ясо будуть „заморожені" до 12-го вересня ц. р. Секретар Шулц сказав, що контроля над цінами харчових продуктів буде складатися з двох частин. Починаючи від 18-го липня, продуценти всіх харчових продуктів, крім волового м'яса, могтимуть підвищити свої ціни, але тільки, щоб зрівняти їх із зростаючими коштами сільськогосподарських сирівців. Під час „замороження", ціни на сільськогосподарські сирівці не були „заморожені". Від 12-го вересня ц. р. ввійде в силу друга частина контролі над цінами харчових продуктів. Тоді закінчиться „замороження" цін на волове м'ясо, а також решта харчової індустрії зможе підвищити свої ціни, щоб вони віддзеркалювали не тільки зріст у коштах сільськогосподарських сирівців, а також зріст інших коштів, наприклад, зріст коштів транспортації, підвишки в робітничих платнях тощо. Секретар Шулц заявив, що під час „Четвертої фази" ціни на харчові продукти в крамницях дуже підвищаться, але, що це є конечне, щоб запобігти бракові цих продуктів. Щодо цін в інших ділянках економіки, то Шулц сказав, що вони будуть „заморожені" до 12-го серпня ц. р. Тоді ввійдуть в силу нові напрямні. Щоб підвищити ціни на свої продукти, індустріяльні підприємства та сектор обслуг мусітимуть попередити Уряд і публіку 30 днів наперед. Підвишки в цих ділянках будуть віддзеркалювати тільки підвишки в їх видатках, а не збільшувати їх прибуткову межу. Після 12-го серпня будуть встановлені також верхні межі на ціни нафти та нафтових продуктів. Під час „Четвертої фази", підвишки в заробітних платнях будуть обмежені до 5.5 відсотка. Після 12-го серпня ц. р. будуть звільнені від „замороження" та від урядової контролі ціни публічної транспортації, та інші підприємства громадського користування, наприклад, телефонічні та електричні компанії. Не будуть входити під контролю „Четвертої фази" також підприємства, які затрудняють менше ніж 60 робітників. Після 12-го серпня не буде також контролі над відсотковими ставками та чиншами. Секретар Шулц сказав, що Уряд буде старатися збалянсувати державний бюджет, а це, на думку Шулца, є головним засобом боротьби з інфляцією. Він також заявив, що збільшення продукції допоможе в боротьбі з усе вищими цінами, бо коли буде вище постачання, то ціни впадуть. Секретар скарбу не сказав, коли б мала закінчитися ця „Четверта фаза" економічної програми президента Ніксона, але натякнув, що окремі індустрії будуть поступово звільнені від контролі цін, залежно від стану загальної економіки країни.

Сенат схвалив будову нафтопроводу через Аляску

Вашингтон. — Кількарічна боротьба між нафтовими компаніями та оборонцями охорони природи й оточення закінчилася в Сенаті 17 липня перемогою нафтових інтересів, коли прийшло до остаточного вирішування питання будови нафтопроводу через Аляску, яким має бути допроваджувана нафта з північного підгір'я Аляски до порту Вальдез. Немає сумніву, що вирішальним чинником, який заважив на висліді голосування було те, що в ЗСА прийшло до кризи пального, у висліді чого Конґрес став на становищі, що всі нафтові ресурси мусять бути використані, щоб цю кризу перемогти. Нафтопровід буде довжиною 789 миль і коштуватиме 3,5 більйонів долярів. Законопроєкт має ще бути схвалений в Палаті репрезентантів, але ніхто не сумнівається в тому, що конґресмени також зі свого боку схвалять цей законопроєкт. До цього законопроєкту, спонзором якого є сенатор Генрі Джексон, додано поправку, на основі якої цей законопроєкт не може бути оспорюваний перед судом. Згідно з проєктом, добута на півночі Аляски нафта буде спрямовувана нафтопроводом до порту Вальдез, а звідси танкерами перевожувана до рафінерій на західньому побережжі ЗСА. Заінтересовані нафтові компанії інформують, що будова нафтопроводу в нічому не псуватиме оточення і не пошкодить оригінальної природи тундри.

Рішення про будову нафтопроводу на Алясці і довіз нафти танкерами до ЗСА здовж канадського побережжя в Оттаві зустріли „холодно", хоч речник Департаменту для охорони оточення заявив, що це рішення є „великим розчаруванням". З уваги на те, що канадський уряд не міг запропонувати ніякої альтернативи, бо досі в Канаді не закінчено початкової стадії дискусії щодо проєкту будови нафтопроводу з Аляски здовж долини річки Меккензі, постава Канади не могла бути інакша.

Музей Іміґрації збиратиме магнетофонні записи спогадів іміґрантів

Ню Йорк.—Крайова Паркова Служба для Американського Музею Іміґрації започаткувала реалізацію проєкту „Іміґранти в магнетофонних записах" („Immigrants on Taje"), тобто переводжування інтервю з еміґрантами про їхнє прибуття до ЗСА і зберігання цих записів в архівах Музею Іміґрації на острові Статуї Свободи. В записах мають бути подані інформації про порти від'їзду і прибуття, про країну походження і засоби переїзду. Головна частина інтервю буде стосуватися причин, для яких даний іміґрант покинув свою батьківщину. Інтервю буде охоплювати спогади з переживань по дорозі до Америки, перші враження з приїзду, подробиці про процедуру з іміґраційними формальностями на Елліс Айленду чи в інших портах ЗСА та короткі згадки про початкові переживання і враження іміґранта на місцях нового поселення. Особи з-поміж іміґрантів, які бажали б узяти в цьому проєкті, можуть зголошуватися до куратора Музею Іміґрації на число телефону (212) 732-1286.

В Афґаністані почалася домашня війна

Ню Делі, Індія. — За найновішими інформаціями з Афґаністану, ген. Мохаммедові Давдові Ханові, який очолив переворот, не пощастило захопити повної контролі в державі, а тільки в столиці, де змовники схопили королівську родину і ряд високопоставлених цівільних службовців та військових старшин. Коли йдеться про населення країни, а головно про окремі племена, то в більшості вони залишилися вірні королеві і розпочали боротьбу з тими військовими частинами, які заявилися за ген. Давдом. Згідно з західніми інформаціями, у змові проти короля взяло участь не більше як 50 молодих військових старшин, які під проводом ген. Давда проголосили революційний уряд та заповіли встановлення в Афґаністані демократичної системи.

Стратеґічна важливість Афґаністану

Хоч сам Афґаністан належить до числа економічно відсталих країн, його положення між СССР, Китаєм, Іраном та Пакістаном має важливе стратеґічне значення. Як відомо, недавно в Афґаністані побував з відвідинами член совєтської правлячої трійки — М. Підґорний. Совєтський Союз зокрема багато уваги присвячує Афґаністанові, якого економіка залежна від СССР. Це виявляється в тому, що совєтська допомога для Афґаністану досягнула сума 1,5більйонів долярів. Афґаністанська армія озброєна совєтською зброєю, афґаністанський експорт спрямований в першій мірі до СССР. Останньо СССР почав розбудовувати в Афґаністані систему шляхів. Американська допомога для Афаністану не сягає одної третьої совєтської допомоги, хоч дотеперішній афґаністанський уряд намагався втримувати деяку незалежність у стосунках з СССР та ЗСА.

На території Афґаністану, яка займає простір 600,000 кв. миль, живе 15 млн. населення, етнічно досить зрізничкованого. Приблизно половина населення належить до етнічної групи Патан. Крім того в Афґаністані проживає 4,3 млн. таджиків, 800,000 узбеків та 450,000 газараґів. Незалежним Афґаністан став ще в 1881 році. Ввесь час ключеву позицію займав король, в компетенції якого було покликати і усувати уряд, не зважаючи на існування в державі парляменту. Тільки недавно король почав наближувати свій авторитарний режим до конституційної демократії, але до останнього часу не мав змоги перебороти відсталости країни та піднести її життєвого рівня. Афґаністан, між іншим, славний з торгівлі наркотиками, а маріхуана є там нормальним продуктом торгівлі. Економіка країни спирається виключно на сільському господарстві.

Державний секретар Роджерс відвідав Південну Корею

Сеул. — У поворотній дорозі з конференції в Токіо державний секретар Вільям Роджерс відвідав 18 липня Південну Корею, де мав розмови з представниками південнокорейського уряду на тему членства корейських держав в Об'єднаних Націях. Ця справа тепер особливо актуальна в Південній та Північній Кореї у зв'язку з проєктом, що його видвигнув південнокорейський президент, щоб обидва корейські уряди внесли аплікацію до ОН про членство у цій міжнародній організації. Як відомо, корейські комуністи цей проєкт відкинули, а північнокорейський прем'єр запропонував об'єднання обох корейських держав в одній корейській федерації, при чому обидві частини зберігали б свої політичні і соціяльні системи. Членом в ОН була б ця корейська федеративна держава, а не дві корейські держави. Північна Корея поставила також вимогу, щоб розвязати існуюче досі у Південній Кореї Військове командування Об'єднаних Націй, яке наглядає за демілітаризованою зоною та за збереженням миру між обома корейськими державами. В. Роджерс поінформував уряд Південної Кореї, що американська армія силою 40,000 людей буде залишатися так довго в Кореї, поки не закінчиться реорганізація та модернізація південнокорейських збройних сил.

В адміністрації Грецької Православної Церкви розкрито великі фінансові зловживання

Атени. — Тут подано до публічного відома звідомлення з контролі генерального фінансового інспектора Грецької Православної Церкви Г. Дінополюса, який у висліді контролі розкрив великих розмірів фінансові надужиття, зловживання, а навіть ошуканства, які коштували Церкву мільйони долярів. Безпосередньо відповідальним за такий стан є голова цієї Церкви архиєпископ Ієронімос, якого назначив на це становище військовий режим в 1967 році. Архиєпископ Ієронімос вимагав від контролера приховати звідомлення, обіцяючи виправити недоліки. На це контролер Дінополюс якийсь час годився, але коли побачив, що архиєпископ не робить ніяких конкретних заходів в цій справі, подав своє звідомлення до загального відома. Одним з найважливіших закидів є те, що архиєпископ Ієрономіс розбазарив велику частину церковного майна, у висліді чого Церква опинилася перед банкрутством.

У Швайцарії помер д-р О. Нижанковський — пяніст, композитор і музиколог

Берн, Швайцарія. — В середу 18 липня ц. р. тут після довгої й важкої недуги помер на 77-му році життя відомий український пяніст, композитор, музиколог, дириґент і педагог д-р Омелян Нижанковський, колишній старшина Української Галицької Армії. Покійний, народжений 1895 року в Рогатині, Західня Україна, був професором консерваторії в столиці Єгипту Каїрі в 1924-1928 роках, згодом у Швайцарії, де з 1960 року жив у Берні. Був автором трьох Служб Божих для хору й органів та низки інструментальних і вокальних творів. Осиротив Покійний дружину Геді, братів д-ра Мирона Нижанковського з дружиною Володимирою і д-ра Зенона Нижанковського, братанку Ліду Маринович з чоловіком Петром і дітьми, братанка Олега з дружиною Зосею і дітьми Романом та Лалою в Женеві, як також ближчу й дальшу родину в Европі, ЗСА, Канаді й Австралії. Панахида за сл. п. О. Нижанковського буде відправлена в Лігайтоні, Па., в суботу 21 липня ц. р. Похорон відбудеться в Берні в понеділок 23 липня ц. р.

В. Щербицький перестерігав проти підривної діяльности українських буржуазних націоналістів, сіоністів і маоїстів

Київ. — Під час республіканської наради-семінару редакторів газет Української ССР, що відбулася в Києві в днях 9-10 липня ц. р., з головною промовою виступав теперішній перший секретар ЦК КПУ Володимир Щербицький і доповідь про „Підвищення ролі преси у виконанні рішень XXIV з'їзду КПСС, плянів п'ятирічки" виголосив секретар ЦК КПУ і кандидат в члени Політбюра Валентин Маланчук. Головним мотивом промови В. Щербицького було „поліпшувати політичну роботу, підвищувати бойовитість преси". Згідно із текстом цієї промови, надрукованим в ч. 54 „Літературної України" з 13 липня ц. р. та в інших київських газетах, В. Щербицький звернув увагу на конечність посиленої боротьби з диверсіями українських буржуазних націоналістів, сіоністів і маоїстів. Стверджуючи, що „нині доктрина мирного співіснування фактично стає політико-правовим фундаментом нормальних відносин між державами з різним суспільним ладом", В. Щербицький заявив далі таке:

„У сучасній міжнародній обстановці, коли створено конструктивну базу, серйозний заділ для дальшого оздоровлення політичного клімату, апологетам „холодної війни" дихається дедалі важче.

„У той же час, очевидно, було б неправильно вважати, що тепер у міжнародних відносинах все буде гладко і безконфліктно. Реакційні сили капіталістичних країн, особливо представники військово-промислового комплексу, безперечно, спробують за всяку ціну вставити палки в колеса, загальмувати розрядку міжнародної напружености, ослабити ефективність нашої зовнішньої політики, зокрема результативність першого етапу наради з питань безпеки і співробітництва в Европі, що закінчився.

„Антикомуністи і антирадянці прагнутимуть використати всі свої можливості, в тому числі розвиток контактів, для розширення підривної ідеологічної діяльності, намагаючись пристосувати її до нових умов. Це в повній мірі стосується українських буржуазних націоналістичних і сіоністських центрів за рубежем, а також маоїстів, які останнім часом повністю і відкрито змикаються з імперіялістичною реакцією.

„Республіканські ідеологічні організації, засоби масової інформації повинні посилити пропаганду миролюбного ленінського зовнішньополітичного курсу нашої партії, нашого радянського способу життя, водночас рішуче присікаючи ідеологічні диверсії антикомуністів".

Закликають до акції проти статусу „упривілейованої нації" для СССР

Філядельфія. — Тут існує окремий Комітет для об'єднання родин в СССР, ЗСА і Канаді, який через пресу закликає читачів писати листи до конґресмена Вілбура Міллса і сенатора Генрі Джекоба та до конґресменів і сенаторів зі своїх округ і стейтів, щоб вони голосували проти призная Совєтському Союзові статусу „упривілейованої нації" в економічних відносинах, як довго совєтський уряд не ґарантуватиме свободи еміґрації та відвідування родин. Комітет перестерігає, що тепер може бути добра нагода домогтися від Совєтського Союзу признати самозрозумілі у вільних країнах права для його громадян, якщо Конґрес поставить це за передумову ратифікації господарсько - торговельних домовлень між урядами ЗСА і СССР. Українська та інші етнічні групи вимагають, щоб до тих передумов обов'язково включити вимогу припинення терору та звільнення діячів культури, за-за те, що вони обстоювали ґарантовані їм і їх народам навіть совєтською конституцією людські права.

Інформують про таємні поїздки представників Ватикану до Москви

Ню Йорк. — „Парейд", ілюстрований недільний додаток до „Лонґ Айленд Пресс" у виданні з 15-го червня ц. р. в рубриці „Розвідчі звідомлення" інформує про дальші секретні подорожі представників Ватикану до Москви. В повідомленні сказано:

„Не багато сказано чи написано про них, але від березня 1971-го року Ватиканські посли літають з Риму до Росії із очевидною метою відвідин представників Російської Православної Церкви в Заґорському манастирі біля Москви. Минулого місяця Ватиканські представники з монсіньйором Анджельо Фернандесом у проводі прибули до Заґорська для перевірки становища католиків у Совєтському Союзі. Пізніше вони відправили Службу Божу в московській католицькій катедрі св. Луїса. Першим Ватиканським представником, що відвідав Росію в 1971-му році, був архиєпископ Аґостіно Кассаролі, який спеціялізується в закордонних зв'язках в комуністичній Східній Европі. В 1971-му році він обговорював з російськими властями положення трьох з половиною мільйона католиків у Совєтському Союзі, більшість з яких живе в Україні і Білорусі. Відвідини Архиєпископа були першою офіціяльною совєтсько - ватиканською зустріччю від часу російської революції в 1917-му році..."

До цього повідомлення „Парейд" додає коментар, що „Совєти тихо всюди розбирають плоти".

Заповідають З'їзд Мирян УКЦеркви в ЗСА

Філядельфія. — Крайова Управа та Крайова Рада Мирян за патріярхальний устрій Української Католицької Помісної Церкви в ЗСА інформують, що згідно з рішенням, винесеним на нарадах 16-го червня ц. р. в Ню Йорку, З'їзд Мирян української Католицької Помісної Церкви в ЗСА відбудеться в Ню Йорку 29-го вересня ц. р. Приміщення і програма З'їзду будуть своєчасно проголошені. Повідомлення про З'їзд підписали д-р Мирослав Навроцький за Крайову Управу і д-р Микола Борусевич за Крайову Раду Мирян Т-ва за патріярхальний устрій УКП-Церкви в ЗСА.

ЄВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтський „соціялізм"

Картина совєтської дійсности і характеристика так званого совєтського „соціялізму", що її дав провідний совєтський дисидент, основник і голова неофіційного Комітету оборони прав людини в СССР акад. Андрей Сахаров у своєму інтерв'ю із кореспондентом шведської телевізії, вражає своєю безнадійністю і безвиглядністю. Донедавна акад. Сахаров був одною з найбільш упривілейованих осіб у Совєтському Союзі. Як видатний учений фізик, член Академії Наук СССР і батько совєтської атомової бомби, він користувався вийнятковими можливостями: найвищою, як на совєтські умови, заробітною платнею, усіми життьовими й побутовими вигодами тощо. І, мабуть, ніхто краще за нього не знає реального стану, до якого довела народ СССР встановлена там большевиками комуністична система, як і справжнього обличчя тієї партійної кліки, що править монопольно всіма поневоленими Москвою народами. Досі акад. Сахаров пробував впливати на здійснення потрібних на його думку реформ з допомогою звернень до урядових чинників — ЦК КПСС й уряду СССР. Переконавшись в їх безуспішності, акад. Сахаров зробив спробу поставити їх на розгляд світової опінії, за що негайно його заатакував режим, закидаючи йому, як й іншим дисидентським діячам… „наклепництво".

Зроблені в поданому інтерв'ю акад. Сахарова ствердження не нові, але вони з усією наглядністю розкривають всю безодню совєтської дійсности. Ніякого соціялізму в СССР немає, — стверджує акад. Сахаров, — це розвинута у високім ступені державна монополія, яка сприяє збільшуванню злочинности і поглиблюванню відчуження. Це максимальна не-свобода, максимальна ідеологічна жорстокість і водночас із цим максимальне обдурювання населення СССР, що совєтський лад — це найкраще у світі „соціялістичне" суспільство. А тим часом, головні прикмети цього „соціялізму" — це повна відсутність особистої і громадянської свободи, бюрократизм панівної системи, нечувано нераціональна діяльність управління і його клясовий егоїзм, обмеження індивідуальної ініціятиви тощо. Окрему увагу поклав акад. Сахаров на проблему нерівности в СССР, зокрема ж на підкреслюваний українськими дисидентами вже в 1960-их роках факт нечуваної ніде в світі дискримінації селянства, тобто колгоспників у Совєтському Союзі, які, не маючи ще й досі пашпортів, фактично не мають права зміняти місця замешкання і праці і перебувають на становищі гіршому, як кріпаки за царату. Усе це — на думку Сахарова причиняється до вичерпання й апатії і разом із цим і цинічних настроїв серед населення. Найголовнішою справою — за словами Сахарова — це конечність ліквідувати крайне антидемократичну ідеологічну структуру совєтського суспільства, яка приводить до ізоляції від стороннього світу, занепаду чи просто відсутности умового життя, зневажливого ставлення до інтелігенції і її ролі, обмежености й сірости літературної і мистецької творчости і тим подібного, і в дальшому до облуди й морального і творчого упадку.

Виступив акад. А. Сахаров із такими ствердженнями, не зважаючи на усвідомлювану ним загрозу репресій не так у відношенні до нього самого, як до його родини і до рідних його жінки, що їх здійснює кагебівський режим в нелюдський і жорстокий спосіб. Саме це надає його ствердженням ваги й переконливости.

Телевізія та українці в ЗСА

Ще в 1969 році, очолюючи тоді апеляційний суд Дистрикту Колюмбії, теперішній головний суддя ЗСА Воррен Берґер, виніс рішення в справі неґативного відношення керівництв радіо - телевізійних станцій до всіх тих громадських груп і установ, які намагалися вглядати в програми окремих радіових і телевізійних станцій та вимагати гідного трактування всіх расових, етнічних і меншостевих груп в країні. За визначенням головного судді Берґера, „радіопересилачі є власниками тимчасових дозволів, довіреними публічних засобів інформації, і тому їх зобов'язує високий стандарт, який в'яжеться із загальним поняттям публічного інтересу". Таким чином, суддя Берґер визнав право громадських груп критикувати радіові та телевізійні програми на окремих станціях та вимагати поправи.

Аналізуючи в світлі цього судового рішення ситуацію на відтинку радіових та телевізійних програм на сучасному етапі в ЗСА, коментатор „Ню Йорк Таймсу" з 16 липня вказує на позитивні наслідки цього рішення, підкреслюючи незвичайно важливу ролю громадських груп, які цією ділянкою не тільки цікавляться, а пильно дбають про те, щоб американські засоби масової інформації виправдували сподівання загалу громадянства. Найважливіше в тому, — підкреслюється в згаданому коментарі, — щоб радіо та телевізія репрезентували інтереси всіх груп, щоб була виелімінована дискримінація з огляду расового, етнічного, ідеологічного, віровизнаневого, статі тощо.

У цьому контексті хочеться звернути увагу на факт, що по сьогодні з такого рішення суду не скористала українська етнічна група і по сьогодні не пороблено ніяких заходів в тому напрямку, щоб на т. зв. некомерсійних станціях, програми яких мають культурно - освітній характер, були також передавані українськомовні програми. У ряді місцевостей в ЗСА українська етнічна група є настільки численна, що повинна мати для своєї диспозиції час на такого роду програми в радіо і телевізії. В цей спосіб можна б знайомити наших співгромадян з надбаннями української культури, а одночасно скріпляти підвалини під збереження національної ідентичности нашої групи у цій країні. Щоб цього добитися, треба ініціювати творення в окремих місцевостях груп, які почали б необхідні заходи щодо організації українських радіових та телевізійних передач.

Міжнародний семінар у Мюнхені вимагає заходів ОН проти лінґвіциду

Мюнхен (ОУПС). В днях 2 до 14 липня ц. р. тут відбувся Міжнародний Семінар у справі мовних прав і лінґвіциду з участю спеціялістів із ЗСА, Канади, Австралії та европейських країн під головуванням д-ра Ярослава Рудницького з Канади. В висліді нарад вислано на адресу ген. секретаря ОН д-ра К. Вальдгайма меморандум у справі поширення Універсальної Деклярації Людських Прав із 1948 р. клявзулями, які забезпечували б людство перед актами лінґвіциду (мововбивства) в різних його видах.

„ПАРТІЯ МАРКСА - ЛЕНІНА - БРЕЖНЄВА"

Така нова квадриґа зформалювалася, коли вірити на слово М. Суслову, найвищому політрукові КПСС, головному промовцеві на відзначуванні в Москві 70-річчя з дня розколу в Російській Соціял - демократичній Робітничій Партії (РСДРП), що наступив в 1903 році, коли від РСДРП відкололася большевицька фракція під проводом В. Леніна. Текст промови М. Суслова, що його опублікувала совєтська преса з датою 14 липня, не є легкою лектурою. Ідеться про те, щоб не заблукати у крутих лябіринтах марксистсько - ленінської діялектики, яка налічує 2,500 рядків друку у „Правді" і має за завдання „ідейно підбудувати" політику і особу найновішого „вождя міжнародного комунізму" Леоніда Ілліча Брежнєва.

Засадничо, в промові М. Суслова маємо справу з найновішим „викладом" історії КПСС, яка формально нібито починається 1903 року, але нав'язує до „вчення" Маркса - Енґельса та Першого Інтернаціоналу, тільки обережно заторкуючи II Інтернаціонал. Згідно з інтерпретацією Суслова, яка зрештою відповідає офіційній совєтській партійній лінії, встановленій ще Сталіним, соціял - демократичні робітничі партії з II Інтернаціоналу „зопортунізувалися" і прийшли до „політичного та ідейного банкрутства". Революційний характер робітничого руху „врятував" Ленін, „найвидатніший після Маркса і Енгельса революційний мислитель", який знайшовся у проводі РСДРП, а відтак у проводі її большевицької франкції, яка відтак переменувалася у Комуністичну партію большевиків.

Коли ж йдеться про історію большевицької партії після того, як вона прийшла до влади в кол. царській імперії в 1917 році, то в насвітленні Суслова вона досягнула своєрідного апогею в час УШ з'їзду тоді Російської Комуністичної Партії (большевиків) в 1919 році під керівництвом Леніна. Черговим найважливішим, можна б сказати — межовим, етапом, згідно з визначенням Суслова є аж… XXIУ з'їзд в 1970 році, вже під проводом „прапороносця миру" Л. І. Брежнєва. У міжчасі, очевидно, щось там діялося, партія закріпляла свої позиції, схвалювала програми, „перетворювала в життя ленінські ідеї культурної політики", очолювала війну проти німецького гітлеризму і фашизму, але найважливіші події в партійному житті сталися щойно за Брежнєва, який є, як можна б робити висновок із слів Суслова, чи не найкращим спадкоємцем ідей, плянів та концепцій „великого Леніна", його інтерпретором.

XXIУ з'їзд партії — це „видатна подія в житті партії і совєтського народу" — говорив Суслов, бо цей з'їзд „науково обоснував політичну лінію комуністичного будівництва на сучасному етапі". Не приходиться отже, й дивуватися, що у предовгій промові Суслова, крім цитатів з Леніна, є тільки цитати з Брежнєва, до яких Суслов відкликається, як до найновішої інтерпретації марксизму - ленінізму. Для неознайомленого з історією КПСС справді може видаватися, що 50 років між УШ і XXIУ з'їздами проминули, нічим замітним не позначившися в історії і що справжня історія КПСС починається з моментом приходу до влади Брежнєва. Очевидно, тут маємо справу з типовим диктаторсько - авторитарним підходом історичних подій і фактів, коли кожний черговий диктатор зачинає історію від себе і намагається тотальним замовчуванням своїх попередників, чи навіть співучасників, себе якнайбільше вивищити і закріпити. Так робив Сталін, в його сліди ступив Маленков, а за ним Хрущов. Різниця хіба в тому, що коли попередники Брежнєва про інших партійних „вождів" все таки у якійсь формі згадували, то Брежнєв і його „соратники" просто всіх замовчують. Історія КПСС не знає ні Сталіна, який нею керував упродовж 30 років, ні Маленкова, ні Булганіна, ні Хрущова. Як виходить з промови Суслова, для совєтського громадянина вистачає знати, що колись у далекому минулому був Ленін, а тепер є Брежнєв.

КПСС і китайські комуністи

У всій промові Суслова найцікавішою частиною є згадка про „розкольницьку діяльність маоїстського керівництва". Видно, що справа комуністичного Китаю продовжує створювати важку ситуацію для Москви, коли один з найвищих речників совєтського режиму був приневолений при такій особливій нагоді звернути публічну увагу на питання совєтсько - китайських відносин.

Коли „сьогодні ми можемо відмітити скріплення єдности в рядах світового комунізму", говорив Суслов, то одночасно треба сказати, що „різким контрастом до інтернаціоналістичної лінії КПСС і інших марксистсько-ленінських партій являється розкольницька, націоналістична, шовіністична політика маоїстів. Маоїстське керівництво пірвало з марксизмом - ленінізмом, з принципами пролетарського інтернаціоналізму, проводить курс, ворожий щодо КПСС, Совєтського Союзу, соціялістичної дружби і всього світового комуністичного руху, піддержує будь-які реакційні режими і сили з метою послаблення позицій соціялізму". Давши таку оцінку, Суслов запевнив своїх мос-

(Закінчення на стор 3-ій)

Паст. В. Боровський

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Під цю пору існують два центри в протестантському світі, які займаються студіями над релігійними переслідуваннями та порушуванням людських прав у країнах опанованих комуністами, а передусім у Совєтському Союзі. Сюди треба віднести Центр для студій релігії і комунізму в Англії, що його очолює англіканський пастор Михайло Бордо. Він знає російську мову, бо кілька років студіював її у Совєтах, і на цю тему вже багато дечого написав. Свій дослідний центр він відкрив недавно і почав видавати двомісячник п. з. „Релігія в комуністичних країнах" („Religion in Communist Lands"). В цьому журналі подається, що до його колеґії належить також українець — проф. Богдан Боцюрків. Адреса цього Центру така: Centre for the Study of Religion and Communism, 34 Lubbock Road, Chislehurst, Kent BR7 5JJ, England.

Українське Євангельське Об'єднання в Північній Америці стоїть у контакті з тим Центром й обмінюється з ним своїми виданнями та інформаціями.

Другим таким центром, хоч і багато старшим, є „Дослідний центр релігії та людських прав у замкнених суспільствах" з осідком в Ню Йорку, ЗСА. Він видає журнал п. з. „Релігія в країнах опанованих комуністами" (Religion in Communist Dominated Areas). Цей журнал був заснований 1962 року. Основником і директором цього Центру є визначний чеський національний і релігійний діяч — пастор Благослав Грубий. До ради дорадників і спонзорів цього Центру з українців належить автор цих рядків. УЄО в ПА обмінюється своїми виданнями й інформаціями також і з цим Центром.

Паст. Б. Грубий був між почесними гістьми на останньому бенкеті Конґресу Американських Українців, а також він був промовцем на зборах Комісії релігійних справ цього ж Конґресу. Він тоді апелював до українців, щоб вони помогли йому морально і матеріяльно в його змаганнях нести правду про невільниче життя і жахливу дійсність під комуністичною тиранією. Тоді, на жаль, з нашого боку не було зроблено ніяких конкретних пропозицій. Українському Конґресовому Комітетові Америки, щоб таку поміч дати цьому Дослідному Центрові, на яку він вповні заслуговує. В журналі цього Центру часто містяться різні матеріяли про релігійні і національні переслідування в Україн.

У своєму останньому листі до автора цих рядків паст. Б. Грубий запитує: „Чи ви думаєте, що Український Конґресовий Комітет Америки міг би купити яку сотку примірників останнього випуску нашого журналу (ціна 3 дол. за примірник)? Всяка допомога з боку УККА, або від інших українських організацій, була б нами надзвичайно цінена. Повідомте мене, чи Ви могли б прислати мені з 25 примірників останніх документів про релігійні переслідування, чи порушування людських прав в Україні? Я міг би їх використати, будучи на засіданні Центрального Комітету Світової Ради Церков у Женеві в днях 21-30 серпня 1973 р."

В останньому числі (48 сторінок) цього журналу, між різними важливими інформаціями про релігійні переслідування і порушування людських прав в Совєтському Союзі поміщено на трьох сторінках меморандум Світового Конґресу Вільних Українців до Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях, що був висланий на початку 1972 р. у зв'язку зі совєтськими арештами українських інтелектуалістів в Україні. У своєму поясненні до цього меморандуму паст. Б. Грубий написав: „Українці, які є другою найбільшою нацією в СССР, є постійно наражувані на порушення їхніх людських прав російським комуністичним колоніялізмом. Часто про них, — як і про інші поневолені народи в СССР, або краще сказавши під совєтською окупацією, — забувається через духа мюнхенського „апізменту", або нового ізоляціонізму, або просто з причин політичного анальфебетизму. Ми містимо цей актуальний меморандум, бо він у подробицях представляє проблему порушування людських прав в Україні".

З повище сказаного видно, яку важливу роботу проводить тут дослідний Центр у Ню Йорку та його директор паст. Б. Грубий, тим більше, що це є наукова установа, яка стоїть понад віровизнаннями. Я уважаю, що цей Центр вповні заслуговує на підтримку з української сторони. В першу чергу над цим мусів би призадуматися УККА та українські релігійні організації, а також й інші українські організації. Варто також було б, щоб і поодинокі наші люди передплачували собі журнал цього Дослідного Центру. Оплатилося б також цей журнал поширювати між не-українцями. Його річна передплата виносить 12.00 дол. Адреса цього Центру така:
Research Center for Religion and Human Rights in Closed Societies, 475 Riverside Drive New York, N. Y. 10027, USA

Коли б ми, українці, могли дати більшу фінансову підтримку цій установі, ми мали б тоді більше права очікувати на те, щоб у цьому журналі вміщувано більше матеріялів про справи переслідувань в Україні.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Микола Лазорський. СВІТЛОТІНІ (Збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів) 1949-1969. Об'єднання Українських Письменників „Слово", Австралійська Філія, Мельборн, 1973, 400 стор. Передмова — Дм. Чуб. Післяслово — Л. Лазорська, редактор мови — Дм. Нитченко, портрет виконав В. Цибульський.

Микола Лазорський народився 1890 р. в Полтаві, а помер в 1970 р. в Мельборні в Австралії. М. Лазорський відомий як автор трьох великих історичних романів — „Гетьман Кирило Розумовський" (1961), „Степова квітка" (1965) — про славну українку - полонянку Роксоляну, дружину султана Сулеймана та „Патріот" (1969) — про Григора Орлика, хрищеника гетьмана Мазепи. Крім цього М. Лазорський надрукував у часописах та журналах низку історичних нарисів, оповідань, статтей та споминів, яких більшість передрукована в цій книзі, що появилася друком завдяки фінансовій допомозі приятелів покійного письменника. На сімох сторінках надрукований список жертводавців на видання цієї цінної книжки, що є доказом на те, що широкий загал нашого громадянства розуміє значення української, рідної не тільки рідною, але й духом книжки.

В книжці надруковано 54 прозові твори М. Лазорського. Це історичні нариси, такі ж оповідання й статті, довгі на кілька сторінок. Тематика — українська історія, світова історія і то з різних часів: є тут нарис про візантійську цісареву Теодору, дружину імператора Юстиніяна I-го, яка померла 547 р., є про шведського короля Карла XII (Північний метеор), в „Янголі меснику" оповідається про Шарльоту де Корде, яка вбила кровожадного Марата, а в „Титанічній боротьбі" читаємо про Софію Перовську, організаторку атентату на царя Олександра II-го в 1881 р.

Та найбільше в книжці „Світлотіні' української тематики. Нам здається, що заголовок „Світлотіні" замало передає багатющий зміст цієї книги, в якій пишеться не про „тіні", а дуже часто про дійсне пекло на землі. Автор вміє віднаходити цікаві теми до своїх історичних нарисів та оповідань. Ось деякі заголовки: „Декабристи в Україні", „Січовик та яничар", „Останній кошовий", „Батуринський кат" „Ласкава" імператриця", „Гетьманський дзвін", „А вже літ як триста", „Січовики під Віднем", „В єдин гуж". Кожний читач напевно знайде в цій книзі такі оповідання, що буде ними захоплюватися, бо вони будуть для нього новиною.

В останній „Рафіноване свавілля" згадується про те, як у Полтаві в 1903 р. відбувалося врочисте відкриття пам'ятника Іванові Котляревському. Лазорський пише, що на відкритті пам'ятника промовляли українці з російської займанщини та „депутати з Галичини: письменники Пачовський, Карманський", і що ця частина свята відбулася спокійно. Увечері в театрі ім. Гоголя була друга частина святкувань, під час якої мали читати привіти і мала бути вистава „Наталки Полтавки". Українські делеґати з австрійської займанщини виголосили свої привіти українською мовою (промовляв Василь Стефаник), але російська влада не дозволила на привіти українською мовою не галицьким делеґатам, які на знак протесту покинули залю театру. Автор не згадує про українські промови галичан.

Важко повірити в те, щоб „на третій день" могли козаки з Січі прибути під Відень, куди їх просив король Ян Собеський для боротьби проти турків, які облягли були австрійську столицю 1683 року.

В кількох нарисах автор згадує найновіші роки, коли над Україною вже панували не царські москалі, а червоні московські комуністи, які арештували та вивозили українців далеко на північ, або на далекий схід. („Скорпіони", „Великодня ніч").

„Світло тіні" М. Лазорського — цінна книжка, вона дає багато історичного матеріялу, який вияснює, між іншим, те, як москалі знущалися над українським народом.

Іван Овечко. ВИБРАНЕ. Поезії. Друге (доповнене) видання. Нариси, оповідання, статті, рецензії. Накладом групи прихильників літературно - публіцистичної діяльности автора в його п'ятидесятиліття. Набір тексту виконано в друкарні „Батурин" в Лос Анджелесі, друковано в Лавлені, Колорадо, 1970, 184 стор.

Важко еміграційним письменникам друкувати свої твори, де наклад дуже малий, і тому дуже часто дефіцитовий. Та відомий журналіст Іван Овечко вміє зорганізувати собі допомогу своїх прихильників, чи як він каже доброчинців, ось видає вже третю збірку своїх творів, і то всіх жанрів, в яких він працює як журналіст і редактор.

В цій збірці вміщені такі твори: 51 поезія, 15 нарисів і оповідань, 13 статтей і 12 рецензій. Це все на стор. від 5-163, а від 164-183 вміщений „Бібліографічний показник літературно - публіцистичної праці автора за 20 років", бо цим виданням Іван Овечко відзначає 50-ліття літературно - публіцистичної діяльности на чужині.

Надруковані тут поезії автор уважає другим виданням свого декляматора, який вийшов був у цій країні в 1965 р.

Наші „модерністи" поети й критики, які пишуть так, що їхні твори можуть розуміти тільки вони самі, будуть здвигати плечима, чи-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Поритко

РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

(7)

В Чехо-Словаччині і Польщі доля наших поселенців незавидна. Потрібна матеріяльна поміч, одначе зорганізовано важко її наладнати. Потребуючі допомоги часто просять її окружною дорогою, щоб не наражатися на переслідування. В Польщі проживає півмільйона, в Чехо-Словаччині понад 20 тисяч і на Пряшівщині 300 тисяч українців.

В Швеції наша група невелика і потребує не матеріяльної, а організаційної допомоги.

В Арґентині живе приблизно 100 тисяч наших людей. Країна переживає велику економічну кризу, і це надзвичайно тяжко відбивається на не забезпечених матеріяльно старших віком людях, кількість яких з кожним роком збільшується. Тому діяльність нашої Суспільної Служби, що існує від 1968 р. при Союзі Українок, важка і складна. Дотеперішній бюджет становив 200.000 пезів ($ 500), які важко зібрати між самим жіноцтвом, а на звернення до українських установ не одержано навіть відповідей. На харитативну діяльність в Арґентині потрібна постійна бодай невелика допомога із зовні. Повний брак фондів на уділювання стипендій студіюючій молоді.

В Бразилії живе понад 120 тисяч наших людей. У містах нечисленні інтеліґенти, промисловці, купці живуть добре, зате хлібороби дуже бідують — брак елементарних речей, одягу а передусім взуття. Значну харитативну і виховну працю виконують Сестри Служебниці та Інститут Українських Катехиток ім. св. Ольги, які провадять школи, навчають релігії по селах збирають бідних дівчат, дають їм освіту. Ті дівчата вертаються до сіл й поширюють освіту серед співмешканців. Здібніших дівчат стараються висилати до вищих шкіл, щоб побільшувати ряди інтеліґенції. Попри школи сестри виконують ролю медичних сестер. Села своїм життям і господаркою стоять позаду теперішньої економіки. Для піднесення хліборобства в місцевостях, де живуть масами наші люди, потрібно розробити плян змодернізування сільського господарства, на це вистаратися державні субсидії, що передбачено в плянах допомоги уряду ЗСА, і нам самим перевести кампанію за збіркою фондів на ту ціль. Така акція на більшу скалю оплатилася б і в скорому часі принесла б велику користь. В Бразилії є дуже багато здібних дітей, які можуть продовжувати студії, але бракує матеріяльних засобів. Українці в ЗСА і Канаді могли б придбати фонди на уділювання стипендій і в такий спосіб піддержати наших поселенців в Бразилії морально і матеріяльно. Таку піддержку започаткував Союз Українок Америки із ЗУАДК-ом.

В Параґваї живе коло 5.000 українців, які борються з великими труднощами в громадському, а зокрема церковному житті. Потребують значної допомоги духової й матеріяльної, яку перевести не легко, бо там повний брак інтеліґенції, зокрема священиків, як православних, так і католицьких.

Завершуючи дворічну працю, Екзекутива Ради Суспільної Служби СКВУ за час від 1 липня 1971 р. до 30 червня 1973 р. стверджує, що, не зважаючи на всі старання, не вдалося виконати наміченого пляну головно з причини невдалого і то дорученого „згори" організаційного оформлення Ради Суспільної Служби СКВУ. Координацію всієї допомоги треба було наладнувати знизу, з низових крайових допомогових організацій.

Важко зосередити працю організацій, які щойно почали співпрацювати або з якими щойно нав'язано контакт. Найголовнішою причиною невдалого розгорнення діяльности Суспільної Служби, а зокрема її зосередження є те, що без відповідної підготови рішено механічно оформити цілу схему побудови організації суспільної служби, яка серед нашого загалу ще не знана, не має традиції. Ще довгий час треба старатися через наші допомогові чи інші громадські організації освідомляти нашу спільноту в напрямі потреби діяння в житті нашої громади модерної суспільної служби, що повинна стати невід'ємною частиною нашого збірного зусилля, змагати за фізичне, а зосібна за духове збереження кожної української людини, родини і всієї нашої спільноти.

Наші допомогові організації з неохотою сприймають зцентралізовану координацію в країнах, які допомагають, і які отримують допомогу, при тім виявляючи явну неохоту звітувати, за вийнятком ЗСА, Англії, і то не за всі діючі організації. Таким ухиленням від контролі вони гальмують розбудову Суспільної Служби.

Та все ж цими труднощами і перешкодами Рада Суспільної Служби в своїй праці не може зражуватися, а повинна продовжувати свою корисну працю і діяти в опері на центральних допомогових організацій ЗУАДК в ЗСА, ЦССУК в Канаді, Суспільна Опіка СУ в Англії та менших в інших країнах, намагаючись у співпраці з ними до зосередження координації всієї Суспільної Служби у всіх поселеннях українців у вільному світі. Треба затіснювати зв'язки із міжнародними допомоговими організаціями, що їх започаткував і вів із користю для нас ЗУАДК. Великою потребою є створення окремих дослідних комісій, складених із фахівців різних ділянок для переведення студій суспільної служби, зокрема соціяльних і допомогових проблем. Потрібні на це фонди повинні дати наші громадські централі, як УККА, КУК і СУВ.

Наприкінці підкреслимо, що по кількох роках діяння нашої Суспільної Служби ця ділянка набирає зрозуміння серед української спільноти і її треба ставити на чільному місці, бо допомагати потребуючим в нещасті — це найперший людський обов'язок.

(Кінець).

„ПАРТІЯ МАРКСА - ЛЕНІНА - БРЕЖНЄВА"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ковських" слухачів та цілу КПСС, що, мовляв, „не може бути сумніву, однак, що такий курс нинішніх лідерів КНР засуджений на неминучий провал. Політика КПСС і совєтської держави щодо Китаю спирається на тому, щоб, проводячи рішучу ідейно - політичну боротьбу проти маоїзму, в той же час зберігати нормальні міждержавні відносини", між СССР та Китаєм на державному рівні. Іншими словами, Політбюро КПСС поставило Китайську Комуністичну Партію на рівні зі „зопортунізованими" соціялістичними партіями, чи „буржуазними" партіями, з якими КПСС веде ідейну і політичну боротьбу, хоч в той же час уряд СССР вдержує нормальні політичні, економічні чи інші зв'язки з державами, де ці партії діють, чи є навіть при владі. Мова тут про „мирне співіснування" держав з різними політичними і соціяльними системами.

„Перемога комунізму в світі"

Мають також свою вимову заключні висновки в промові Суслова, які можна розглядати у пропагандивній площині, але наголошування яких не можна недооцінювати. Ці висновки особливо важливі в контексті сучасної совєтської „мирної офензиви" і загального політичного відпруження у світі. Йдеться про те, що Суслов поновно підтвердив незмінність цілей совєтської політики, яку здійснює КПСС, та яка, мовляв „органічно вплітається у світовий революційний процес, розвиток якого наближає знищення імперіялізму і торжество соціялізму у світовому маштабі. Дитина міжнародного пролетаріяту — світова система соціялізму стала вирішальним чинником сучасного розвитку".

Очевидно, Суслов не призабув повторити втертої фрази про „мирне співіснування держав з різним соціялістичним устроєм", підкреслюючи одночасно, що в міжнародній дійсності наступили далекойдучі зміни, коли йдеться про „відношення світових економічних і політичних сил в користь соціялізму". Сучасна політика СССР враховує це сприятливе й догідне для СССР і „світової соціялістичної системи" відношення сил, а „мирна офензива" має на меті забезпечити за КПСС нові „перемоги у всесвітньо-історичному масштабі".

м. с-ий

ПІД КІНЕЦЬ ЛИПНЯ ПОЧНУТЬСЯ ПЕРЕГОВОРИ між Індією та Пакістаном для полагодження досі нерозв'язаних наслідків індійсько - пакістанської війни з 1971 року. За інформаціями з Равальпінді, пакістанський уряд вирішив формально визнати Банґладеш, нову державу, яка постала на території Східнього Пакістану після програної війни Пакістану з Індією.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

таючи вірші І. Овечка, який пише „традиційно", але ми віднотовуємо його збірку, бо його вірші, деклямують на різних імпрезах, і його 5 поезій дочекалися того, що до них склали музику композитори Василь Шуть, Володимир Божик і Григорій Кигастий. І. Овечко легко вірщує, його тематика — славні дні української історії та релігійні свята й туга за Україною. Про мелодійність вірша І. Овечка найкраще посвідчить „Божа зірка":

Божа зірка золота
Землю освітила,
Про народження Христа
Людям сповістила.
З неба янголи святі
Пастушків збудили,
Бога нашого в Христі
Славити навчили.
Славлять тиху ніч святу
Всі народи світу,
І вклоняються Христу
Українські діти.

Ми віримо авторові, що „весна і тут в свої обійми кличе", але ніяк не можемо повірити в те, що „і тут, і там співають солов'ї" (41), бо тут, в Америці, цих співаків немає.

„Нариси, короткі оповідання та гуморески" свідчать про те, що І. Овечко вміє на двох - трьох сторінках цікаво оповісти про якусь подію зі свого життя чи своєї родини під большевицьким пануванням, або вже у вільному світі.

Між статтями Овечка стрічаємо такі, які порушують цікаві проблеми: „Психоза боязні українських інтелектуалів", в якій автор твердить, що наші люди часто приховують свою приналежність до українського народу, і що найчастіше це діється через наше почуття вічної меншовартости та через боязкість. В статті „Русифікація - обмосковлення - комунізація" автор гадає, що русифікація — це процес засмічення української мови та її витиснення російською, а обмосковлення — це засмічення української думки і витиснення її з суспільного життя. Автор пише, що для Москви цінніший „українець, що знає українську мову, але думає по - московському, ніж той, що слабо знає, або й зовсім не знає рідної мови, але „своїми переконаннями не влазить до „общего котьолка". Наголовки статтей „Будьмо тарасівцями", „Що значить бути тарасівцями?", „Якби ви вчились так, як треба" — говорять і про зміст.

В книжці надруковані і 12 рецензій на книжки Р. Володимира, д-ра Р. Кухара), Зосима Довчука, Лариси Мурович, Яра Славутича, Докії Гуменної, Василя Гайдарівського, Миколи Понеділка, Богдана Федчука, Дана Мура, Володимира Шаяна, Степана Підкови і Юрія Бурякївця. Про погляд на літературу І. Овечка свідчать оці його слова, якими він починає одну рецензію:

„Кажуть, немає зрозуміння для поетичної творчости в сучасній „технологічній добі". А коли ж бувало насправді? В часах інквізиції? В часах „темного середньовіччя"? Просвітлення? Натуралізму? Індустріяльного дев'ятнадцятого сторіччя? А все ж таки поезія завжди була. І до сьогодні не вимерла".

Овечко у своїх рецензіях хвалить всіх і все, не знаходить жадної тіні в рецензованих творах.

Автор подав бібліографію своїх писань за роки від 1950 до 1969 і обіцяє її продовжувати, так що автор майбутньої докторської праці про його творчість матиме влегшену працю.

Л. Луців

През. Ніксон не дозволить передати магнетофонні записи сенатській комісії

Вашингтон. — Сенатська комісія, яка розглядає Вотергейтську аферу, у вівторок, 17-го липня, звернулася до президента Ніксона, щоб він передав їй магнетофонні записи розмов, які стосуються Вотерґейтської афери. Про існування цих записів комісія довідалася в понеділок, 16-го липня, під час свідчення колишнього заступника асистента Президента Александра Баттерфілда, який заявив, що протягом останніх двох років майже всі розмови президента Ніксона в його канцеляріях у Вашинґтоні та телефонічні розмови в Білому Домі та в Кемп Дейвид були автоматично записані на магнетофонні стрічки. Сенатська комісія хоче дістати доступ до цих записів, бо за їх допомогою можна буде встановити, хто говорить правду про Вотерґейт. Джон Дін у своїм свідченні перед комісією заявив, що президент Ніксон ще 15-го вересня 1972-го року в одній із канцелярій Білого Дому хвалив Діна за спроби затаювання Вотерґейтської афери. Натомість президент Ніксон і деякі інші свідки твердять, що Президент аж 21-го березня ц. р. нічого не знав про справу затаювання Вотерґейту. Але виглядає, що президент Ніксон не дасть своєї згоди на передачу цих магнетофонних стрічок сенатській комісії. У листі до секретаря скарбу Джорджа Шулца, президент Ніксон наказав, щоб Шулц видав інструкції членам Таємної Служби не свідчити перед сенатськими комісіями про діяльність Таємної Служби в Білому Домі. Таємна Служба, яка є частиною Департаменту Скарбу, інсталювала ці підслухові апарати в Білому Домі та в Кемп Дейвид. За твердженням Батерфілда магнетофонні записи розмов Президента є в руках Таємної Служби та правдоподібно збережені в пивниці Екзекутивного Канцелярійного Будинку. Заборона членам Таємної Служби свідчити про ці записи базована на тім, що, мовляв, записи є „президентськими документами", а Президент має обов'язок задержати конституційний „розподіл влади" між окремими частинами федерального уряду. Передача цих „документів", а також свідчення про їх зміст членами Таємної Служби, на думку Білого Дому, нарушували б цей „розподіл влади". Два речники Білого Дому, а саме, пресовий секретар Р. Зіґлер і його заступник Геральд Варрен підтвердили, що магнетофонні записи вважаються за „президентські документи" та що Президент з конституційних мотивів не може їх передати сенатській комісії. Сенатська комісія, не зважаючи на ці заяви Білого Дому, написала лист до Президента, в якому пропонують, щоб Президент дав їм доступ до цих записів. Лист був післаний до військової лікарні в Бетезда, Мериленд, в якій президент Ніксон тепер перебуває в наслідок захворіння на вірусове запалення легенів. Лікарі заявили, що Президент вийде з лікарні в п'ятницю, 20-го липня. У зв'язку з магнетофонними записами розмов президента Р. Ніксона, показалося, що подібні записи були роблені за каденції президента Джона Кеннеді та що ці магнетофонні стрічки знаходяться в Бібліотеці Кеннеді в Кеймбрідж, Массачусетс.

Цих магнетофонних стрічок є близько 200. Президент Линдон Джонсон також мав записувати свої розмови в канцеляріях Білого Дому, як також телефонічні розмови. Колишні дорадники президента Джонсона підтвердили, що він дав був наказ інсталювати підслухові апарати, які були усунені тільки в кінці його каденції.

Ініціятива станиці Братства кол. Вояків 1 УД УНА у Детройті

Щасливо склалося, що декілька колишніх дивізійників працюють в економічних ділянках, зосібна в інвестиційній бранжі. Вони осягнули гарні успіхи у власних підприємствах, або на відповідальних становищах у великих американських компаніях. Від кількох місяців, під час сходин членів станиці у приватних домах, почалися розмови про наше: що далі? Член станиці Олекса Рябець виступив з проєктом створення інвестиційного підприємства і його думку підкрипили знатоки цієї ділянки переконливими доказами про добру прибутковість того роду підприємств у теперішніх економічних умовах в Америці. У висліді тих товариських розмов покликано Комісію, якої завданням було провірити можливості й умови економічного ринку, та прийти з реальними проєктами нового підприємства.

За кілька тижнів ми мали перед собою звіти членів Комісії: на всі запити зібраних друзів, були готові відповіді, включно із статутом, та можливостю кількох добрих інвестицій. На наступних ширших уже сходинах справу обговорено в подробицях. Голова М. Трешневський відвідав декілька дивізійників, що не тільки позначились воєнними заслугами, але в першій мірі відомі із своєї промислової і дуже успішної діяльности. У висліді тих відвідин перший уділ (один) склав символічно наш генерал Михайло Крат, опісля інші. На тих же сходинах (кожний дивізійник мав із собою чекову книжку) приявні склали 85.200 дол. і ця сума стала закладовим капіталом підприємства. Початок гарний. Рівночасно при допомозі фахового знання кількох наших громадян, голова Комісії вспів зробити дві корисні інвестиції, а задаток покрив особисто.

Згідно із статутом і намірами членів станиці, нове підприємство називається: „Інвестиційна Корпорація Українських Ветеранів", по-англійськи: Ukrainian Veterans Investment Corporation, 26633 Haverhill, Warren, Mich. 48091.

Ділянкою праці корпорації є закупівля і продаж землі, парцеляції, будови домів, торговельних і промислових будинків, та зв'язані з тим торговельні справи. Нове підприємство зареєстровано 5 червня 1973 року. Найважливіші рішення цього товариства: членами корпорації можуть бути виключно члени Братства I УД УНА, не тільки з детройтської станиці, але з усіх інших міст, земель і континентів. Відповідна частина доходу буде призначена на добродійні й інші цілі Братства, як напр. на допомогу інвалідам, немічним і недужим колишнім воякам тощо. До управи корпорації вибрано таких побратимів: голова — Іван Ляш, I заступник — Мирослав Трешневський, II заступник — Олег Кальба, III заступник — Олекса Рябець, IV заступник — Осип Ворик, секретар-скарбник — Зенон Васильκевич, асистент секретаря — Любомир Татух, асистент скарбника — Роман Крохмалюк.

Юрій Тис-Крохмалюк

ПОДЯКА ВІД РОДИНИ БЛ.П. КИР ВАСИЛЯ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО

Перейняті невисказаною вдячністю для Української Спільноти за переведення похоронів бл.п. Єпископа Кир Василія Величковського, почуваємося до справедливого обов'язку зложити найсердечнішу подяку всім, що чимнебудь причинилися до звеличання історичної ваги похоронів нашого Найдорожчого Родича, Ісповідника і Мученика нашої Страдальної Церкви.

В першій мірі клонимо свої голови перед Блаж. Верх. Архиєп. і Кардиналом Кир Йосифом за висловлене співчуття в телефонічній розмові до нашого Дорогого Митрополита Кир Максима.

З глибини наших сердець ми дуже дякуємо ВПреосв. Митрополитові Кир Максимові за опіку і поміч вже від самого початку Його прибуття на вільний світ. За всі старання спровадити до Канади та за прийняття Його на сталий побут до своєї палати у Вінніпегу. Дякуємо за великої ваги зарядження порядку похоронів, за запрошення всіх Владик і нашого Блаж. Верх. Кир Йосифа, за виголошення проповіді та провід в Архиєрейській Службі Божій та у всіх похоронних церемоніях й уділення Найвищих Тайн перед смертю і подарування Панагеї для Родини по бл.п. Єпископові Василеві Величковському.

Клонимо голови перед Преосв. Кир Іваном Прашком, що з такої віддалі прибув до Канади лише на похорон і для нас всіх залишив живий приклад пошани нашого Героя за святу справу.

Дякуємо Преосв. Нілеві з Едмонтону за виголошення змістовної проповіді вечером в Катедрі. Дякуємо Преосв. Ярославові Габрові з Чікаго за виголошення проповіди англійською мовою для державних представників і англомовних гостей. Дякуємо Владикам з Америки — Преосв. Йосифові Шмондюкові зі Стемфорду і Преосв. Василеві Лостенові з Філядельфії за участь у похоронах. Дуже дякуємо Преосвященним Владикам з Канади Кир Ісидорові Борецькому з Торонта, і Кир Андреєві Роборецькому зі Саскатуну за присутність і відслуження Архиєр. Безкровної Жертви. Дякуємо Преосв. Борисові, Єпископові Української Православної Церкви, і голові Консисторії о. прот. Д. Лучакові.

Дякуємо всьому Духовенству з Канади і Америки. В першій мірі наша найсердечніша подяка Всесвіт. Отцеві Митратові Василеві Кушнірові за похорони в Катедрі св. Володимира й Ольги та передусім за уміщення Тлінних Останків бл.п. Кир Василія коло символічної Могили Героїв на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпегу та піднесення її через це до гідности дійсної могили Героїв.

З повним признанням сердечно дякуємо Всеч. Отцям Редемптористам, а в першій мірі Отцеві Протоігуменові Михайлові Гринчишинові за виголошення дуже змістовної проповіді в часі панахиди в церкві св. Йосифа та перебрання на себе уряджения всіх похоронних поміщень і тризни у всі дні. Дякуємо Отцям Василіянам, зокрема Отцеві Протоігуменові Підскальному за участь у похоронах. Дякуємо за подарунок панагеї о. П. Теодоровичеві. Наша особлива сердечна подяка мішаному хорові церкви св. Покрови при вул. Войд і всім співакам з Вінніпегу на руки невтрудженого диригента п. Юрія Гнатюка в часі двох торжественних панахид і Архиєрейської Служби Божої. Ми незмірно вдячні о. деканові Богданові Волошиновi зі ЗСА, що цілий час товаришив родині в похоронах.

Дякуємо представникам Уряду п. сенаторові Павлові Юзикові і п. міністрові Б. Ганушакові та посадникові міста Вінніпегу Ст. Дзюбі і С. Ребчукові та всім представникам організацій — ветеранських і молодечих. Дякуємо президентові КУК д-рові П. Кондрі за участь у похоронах.

Ми є зворушені жертвою похоронних вінків-квітів від Комітету Українців Канади, від Українського Народного Союзу та від Українського Конгресового Комітету Америки.

Даємо повне признання Похоронному Заведенню Кроно у Вінніпегу за вмілу обслугу в часі похоронів.

ВЕЛИСЛАВ і ВІРА НІКОЛИЧ — сестра, Загреб, Югославія.
ІВАН і ВАРВАРА ПЕТРИШИН — сестра в Україні.
о. ПАВЛО і ВІРА ТЕОДОРОВИЧІ — рідний вуйко з Трой, Америка.
Д-р ЗЕНОН МАТВІЙЧУК з дружиною МАРІЄЮ, кузенкою з Теодоровичів, Павло і Юрій їх сини з Вінніпегу.
Д-р НЕСТОР ДАВИДОВИЧ з дружиною ОЛЕНОЮ, кузенка з Теодоровичів, Міннеаполіс, ЗСА.
МИКОЛА ТЕОДОРОВИЧ з дружиною і дітьми — кузен з Монтреалю.
ВОЛОДИМИР КМЕТИК з дружиною — кузен з Величковських — Торонто, Канада.
ІВАН і ОКСАНА ДАВИДОВИЧ і діти, кузенка з Теодоровичів — Філядельфія, ЗСА.
ЮРІЙ ТЕОДОРОВИЧ з дружиною, кузен з Трой, ЗСА.
ДАНИЛО й ІРЕНА РООД і діти з Теодоровичів, кузенка, Трой, ЗСА.
АНДРІЙ і ОЛЬГА КАЩАК і діти з Теодоровичів, кузенка, Філядельфія, ЗСА.
о. СИРОТИНСЬКИЙ з дружиною з Охримовичів, кузенка з Торонта.
ЮРІЙ і АННА ЛОПАТИНСЬКІ — кузен з ЗСА.
ЛІДА БУРАЧИНСЬКА — сестрінка з ЗСА.
Дальша Родина в Америці і Україні.

УВАГА! УВАГА!

Відділи УНС: Кемден і Віліямставн, Н.Дж. та Відділи міста Філядельфії

Окружний Комітет УНС Філядельфійської Округи повідомляє, що є замовлені автобуси їхати на ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ в неділю, 19 серпня 1973 р. до Лейквуд Парку, Барнсвілл, Па., коло Шамокіну, Па.

Оплата їзди за особу виносить 6.30 дол. Всіх, що бажають взяти участь в тому Святі, а при тому оглянути околиці, де народився БАТЬКО СОЮЗ, проситься голоситись телефонічно на адреси секретарів:

Кемден — Микола Ляхов, 456-9290; Віліямставн — Петро Аркотин, 629-6993; Філядельфія — інж. Михайло Нич, 455-3751; Іван Даньківський, 455-2849; Іван Книгиницький, 924-6088; Андрій Кушнір, 455-9840 і крамниця „Космос", 457-5664.

Автобуси виїдуть 19 серпня, год. 8:00 рано, від УКЦеркви при 7-ій і Фльоренс вул. Кемден, і год. 8:30 рано від УСОсередку „Тризуб" при 4932 Н. Брод вулиці у Філядельфії, Па.

Зголошення без заплати не приймається. Зголошуватись до 10-го серпня 1973 р.

УВАГА! УВАГА!

Відділи УНС: Честер. Кліфтон Гайтс, Котсвіл, Па. і Вілмінґтон, Дел.

Окружний Комітет УНС Філядельфійської Округи повідомляє, що є замовлені автобуси їхати на ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ в неділю, 19 серпня 1973 р. в Леквуд Парку, Барнсвілл, біля Шамокіна, Па.

Всіх, що бажають взяти участь в тому Святі, а при тому оглянути околиці, де народився БАТЬКО СОЮЗ, проситься голоситись телефонічно до секретарів в Честері, а саме: Ярослав Щербак, тел. 494-9529 і інж. Сергій Шевченко, тел.: 494-6352.

ОПЛАТА доїзду від особи виносить 6.00 дол. Зголошен- без заплати не приймається.

Автобус від'їде рано, 19 серпня, о год. 8:30 від УТКлюбу при 2-ій Вест і Тєурлов вулиці, Честер, Па.

Зголошення до 10-го серпня 1973 р.

Замість квітів на свіжу могилу
бл.п. **ІВАННИ СКОПЛЯК**
складаємо $10.00 на фонд видання „Щоденника Н.К. УГА" (В-во „Червона Калина")
Клівленд, Огайо — МАРІЯ і БОГДАН КОВЧ

Замість квітів на могилу Нашого Дорогого Брата
св.п. **Кир ВАСИЛЯ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО**
зложили 30.00 дол. на фонд „Церква в потребі"
Д-Р НЕСТОР і ГАЛИНА ДАВИДОВИЧІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 17-го липня 1973 р. померла на 80-ому році життя
НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА І СЕСТРА

бл. п. СОФІЯ ВОРОБЕЦЬ

народжена в Рогатині, Україна, членка 28 Відділу СУА в Пісарку і Товариства Апостольства Молитви.

Тіло Покійної спочиває в пох. заведенні Литвак і Литвак в Трентоні, Н.Дж. В ЧЕТВЕР, 19-го липня, о год. 8-ій веч. Т-во св. Вервиці відмовить спільну вервицю над домовиною Покійної.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 20-го липня, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в суботу, 21-го липня, о год. 8:30 з того ж пох. заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а звідтіля на цвинтар Evergreen.

Горем прибиті:
Дочка — СТЕФАНІЯ БЕРК з мужем ВІЛЬЯМОМ
Брат — ВАСИЛЬ ВОРОБЕЦЬ
і близька та дальша Родина

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО МУЖА, СИНА І БРАТА

бл.п. МИКОЛИ ПЕТРАШКО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

З ПАНАХИДОЮ

у СУБОТУ, 28-го ЛИПНЯ 1973 р.
о год. 8-ій ранку в церквах:

РОЗМОНТ-МОНТРЕАЛЬ — Успення Божої Матері
ТОРОНТО — Катедра св. Йосафата

В пам'ять Покійного складаю пожертву 50.00 дол. на „Церкву в потребі"

Просимо Рідню, Приятелів і Знайомих про молитви за душу Покійного.

Дружина — СОФІЯ
Мама — МАРІЯ в Україні
Сестри — ОЛЬГА і СТЕФАНІЯ з родинами в Україні

З'їзд учнів Байройтської гімназії

У днях 9 і 10-го червня ц. р. на Оселі УРС „Верховина" в Глен Спей, Н. Й., відбувся з'їзд учнів та професорів Байротської гімназії із їхніми дружинами чи мужами, дітьми і гостями, щоб відзначити чверть століття найвищої її квітучости.

У суботу 9-го червня колишні студенти і студентки із родинами і гостями почали наповняти „Верховину". Тут можна було завважити авта із стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсилвенія, Мічиґен, Іллиной і інші. Крім директора д-ра Костя Кисілевського, який приїхав із своєю родиною, ще прибули такі професори як Володимир Феданків, Степан Микита, Володимир Гнідий, Микола Остап'як, Іванна Мірчук-Ратич, А. Огроднік - Жилавий, О. Котис у товаристві своїх дружин чи мужів, із дітьми. Навіть дружини вже покійних професорів прибули, щоб разом поділитись новинками, а між ними були дружина покійного Василя Ратича і дружина покійного Івана Недільського. Гімназійний катехит о. Іван Прокопович був хворий і не міг приїхати з далекого Детройту а д-р Лука Луців в цей час був зайнятий.

Із студентів приїхали: Володимир Недільський, і Іванна Кочерган-Луцишин, члени комітету з'їзду, Соня Бабій - Данилюк, Звенислава Івахів - Романів, Степан Шпак, Ростислав Ратич, Богдан Котис, Славця Івахів-Білас, Роксоляна Огроднік-Гарасимович, Дарія Кочерган - Федан, Ольга Коцай-Осередчук, Іванна Гайдукевич - Федик, Ярополк Степан Войтович, Марія Болонна-Сливінська, Володимир Болонний, Ярослав Шумиґора, Евген Товпаш, Ліда Стрижаченко - Захарків, Ольга Леськів - Городецька, Орися Бзова - Ткачук, Роман Лазор, Юлія Гайдукевич, Ярослав Ликтей, Віра Карась-Павлюк, Таня Плавич - Шеметило, Оля Петровська - Зазуля, Леся Кисілевська-Ткач, Борис Захарчук, Ігор Богомолець, Ляля Палідвор-Зелик, і Мирослава Захарієсевич - Салдан. Багато учасників привезли зі собою своїх дружин чи мужів із дітьми.

В пообідній порі учасники зійшлись напроти головного будинку „Верховини" і після привітань і поцілунків та сліз радости — фотографи поробили формальні й неформальні знимки. Наговорившись, і вбравшись у вечірній стрій, всі зійшлися о сьомій год. вечора до їдальні на бенкет. Коли майже вся їдальня була заповнена, присутніх привітав президент УРС Іван Олексин, а за ним господар оселі Тарас Триш також сказав кілька слів. Конференсьє, Роман Лазор попросив до слова директора гімназії д-ра Костя Кисілевського, який поділився із присутніми коротенькою історією Байротської гімназії, завважуючи, що гімназія була на вершку розвитку у роках 1948 і 1949-их роках. Тоді то було найбільше число студентів і професорів і якісно гімназія стояла на високому рівні учні не тільки вив'язувались із своїх завдань бездоганно, але й зуміли відповідати матуральній комісії не тільки по-українськи але й по-німецьки і по-англійськи. Безумовно цих успіхів вони осягнули в дуже невідрадних умовинах у 15 блоці в Леопольд Касерне. Після цих років як і учні так і учителі почали поодиноко, а потім масово виїжджати до заокеанських країн і гімназія ставала щораз менша, а потім зовсім припинила своє існування. Із короткими промовами ще виступали професори Микола Остап'як і Степан Микита. Зачитавши кілька привітань від колишніх професорів і учнів Роман Лазор попросив вшанувати однохвилинною мовчанкою тих учителів і учнів, що від нас відійшли. Після бенкету всі подались до танцювальної залі, де вже на них ждала українська оркестра. Під час перерви Оля Коцай-Осередчук відспівала „Тихесенький вечір" і „Нагадай бандуро співами", а їй на ґітарі акомпаньював її муж Володимир, який виконав кілька пісень на гавайській ґітарі. Після забави відбулося висвітлення фільму із попереднього з'їзду, що його зробив Ярослав Недільський, а в його відсутности висвітлював фільм його брат Володимир і Ярко Войтович.

У неділю Богослужби не було, бо священики були зайняті, але учасники і учасниці зійшлись до церкви св. Володимира, і помолившись всі відспівали „Боже вислухай благання..." під дириґентурою п-і професор Огроднік - Жилавої. Оглянувши оселю, покупавшись в озері, наробивши знимок і пообідавши, учасники вибирались додому із новими переживаннями, враженнями і новинками.

ЯЛМ

Перший попис учнів Студії українських народних танців в Озон Парку, Н.Й.

Студія Українських Народних Танців і Балету в Озон Парку під керівництвом балерини-педагога Уляни Кунинської-Смерековської вперше, виступила з пописом 17-го червня ц. р. в залі місцевої церкви Покрови Божої Матері, де й відбуваються лекції Студії.

Програма виступу складалася з двох частин — балетної й українських народних танців. Балетна частина почалася методичною лекцією вправ при дрючку з участю Олі Ходоби, Лізи Антоненко, Ніни Гуменюк і Наді Дідик. У „танку" що був другою точкою балетної частини виступили крім згаданих ще й Ірця Івасишин, Аня Антипенко, Катруся Малаховська, Софійка Малаховська й Наталя Гончаренко. „Етюди" виконувала нова група дітей — Garматій Галя, Дарця Мізур, Соня Мідяна, Христя Борик, Дарця Мудрик, Рома Мізур, Дарця Мінцинська, Маріянка Сосяк, Рома Мішко, Христя Проців, Соня Кульчицька і Маріян Вайт.

Балетна частина програми закінчилася останньою сценою першої дії „Лісової Пісні" Л. Українки, до музики Скорильського. У „Танку лісових духів" узяли участь: Рома Мізур, Соня Кульчицька, Дарця Мізур, Дарця Менцінська, Рома Мішко, Марійка Середа. „Танок русалок" вивели: Христя Проців, Дарця Мудрик, Катруся Федорів, Галя Гарматій, Соня Мідяна, Маріянка Сосяк. Загальний „Танок лісових духів і русалок" виконав згаданий ансамбль дітей. У ролі мавки виступала Христя Проців, у ролі Куця Соня Кульчицька.

Хоча вік дітей молодий і час навчання короткий, а балетна група існує один рік — рухи виконавців були скоординовані, вони виказали відчуття ритму й зрозуміння хореографічних вимог та дали правильну інтерпретацію задумів учительки.

Виконавці другої частини попису — українських народних танців були більше заавансовані, бо ця група існує вже два з половиною року. Частина виконавців хороводу „Ой, зів'ю вінець", це були вже названі діти з попередньої групи, а поруч них виступила ще Христя Борик. Сюжетний танок „Лісоруби" виконали хлопці — Борис Гарматій, Юрко Колодій, Петро Проценко, Любко Колодій. У побутовних танках „В'язанка", „Дрібушечка", „Дудечка" взяли участь дівчатка й хлопці: Наталя Гончаренко, Аня Антипенко, Оля Ходоба, Ніна Гуменюк, Нуся Дудик, Андрій Гарматій, Андрій Гуменюк, Андрій Федорів, Олег Дерсей.

Великим успіхом втішалися танки „Козачок" (Галя Гарматій, Христя Проців, Борис Гарматій), „Баркароля" (муз. М. Лисенка) у сольовому виконанні Маріянки Сосяк і два гопаки (мужеський" і „волинський"), що їх з бравурою виконали Борис Гарматій, Александер Сосяк, Любко Колодій, Юрко Колодій, Петро Проценко, Дарця Менцінська, Рома Мізур, Соня Кульчицька й Христя Борик. „Українська кадриль" у виконанні дев'ятки танцюристів (Дарця Мудрик, Соня Мідяна, Рома Мішко, Катруся Федорів, Дарця Мізур, Марійка Середа, Юрко Колодій, Любко Колодій' Александер Сосяк) закінчили другу частину програми.

Виконання народних танців були на рівні так групово, як і в індивідуальних і сольових виступах. Виступ відбувся на тлі декорацій і бутафорії, виконаних Теодозієм Колодієм. Костюми проктувала й зреалізувала Марія Олійник.

У студії навчається тепер триддятеро дітей і молоді. Лекції ведуться українською мовою. Позитивне явище це участь у балеті, зокрема в групі народних танців, юнаків, бо хлопці бокують від цього роду зайнять. Успіх Балетної Студії в Озон Парку треба завдячувати співдії трьох чинників — балерини Уляни Кунинської-Смерековської, її вмілому підходові до індивідуальности дітей і молоді та її педагогічному хистові, співпраці батьків і ентузіязмові й наполегливості студійців.

В. Б.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАННА з ЯРОСЕВИЧІВ СКОПЛЯК померла 9 червня 1973 р. в Бейсайді, Кайнс, Н.Й., на 78-ому році життя. В УНСоюзі членкою з 1951 року, — спершу у Відділі 266, в Амстердамі, Н.Й. Згодом переходить до Пластового Відділу ч. 450 в Ню Йорку. Народилася в Крехові, пов. Жовка, Зах. Україна. Дружина відомого громадянина, сл.п. Ярослава Скопляка, власника хемічної фабрики „Зоря" у Львові. Її чоловіка большевики арештували в 1939 р. і він загинув без вісти. Вона, з молоденькою донею, залишила Львів і подалася на Захід. До Америки приїхала в 1949 році й осіла в Амстердамі, Н.Й. Як голова родини сама пробивається в житті, працюючи. Але при цьому не забуває про свої обов'язки супроти громади. На рідних землях працювала вчителькою у Рідній Школі у Львові. Маючи досвід, закладає в Амстердамі Школу Українознавства при парохії св. Миколая і провадить її до 1955 року. Переїхавши до Клівленду, продовжує навчання в тамошній Рідній Школі, а з переїздом до Ню Йорку в 1963 році вчить в Школі Українознавства при „Самопомочі", до 1969 р. Залишила доньку Богданну з чоловіком інж. Володимиром Гнатківським і внучку Володимиру. Покійну поховали на цвинтарі St. Mary у Flushing, N.Y.

Вічна Пам'ять незабутній, зразковій Громадянці!

Секретар 450-го Відд.

ГЕЛЕНА МАКАР, членка УНСоюзу Відд. 172 Т-ва ім. Івана Франка у Виппані, Н.Дж. померла 19 листопада 1972 р. на 77-ому році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1927 році. Полишила в смутку трьох синів, Юрка, Івана і Дмитра, дочку Анну і внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Гате ов Гевен у Виппані, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Осадчук, секретар.

У ЦІЛОМУ СВІТІ БУДЕ ВІДЧУВАТИСЯ хронічний брак харчових продуктів у майбутньому. До такого висновку дійшов Лестер Р. Бровн з Ради Заморського Розвитку, який вважається міжнародним знавцем цього питання. Як причину такого стану Бровн подав зріст добробуту в недавно ще недорозвинених країнах, запотребування яких на харчові продукти щораз то більше зростатиме. Щоб уникнути труднощів на цьому відтинку, держави світу повинні в системі ОН намітити плян розвитку сільськогосподарської продукції і розподілу, заявив Бровн.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗНАЧНО ПОЖВАВИЛОСЯ торговельне життя з часом закінчення активних збройних дій. Під сучасну пору у Сайґоні перебуває велике число торговельних і промислових підприємців та представників різних фірм, які вивчають можливості інвестицій у розбудову Південного В'єтнаму. Серед заінтересованих є представники американських, французьких, японських, австралійських і китайськонаціоналістичних фірм.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД ПОІНФОРМУВАВ, що прихильники короля Константина хотіли захопити два воєнні кораблі, маючи в пляні зорганізувати на цих кораблях грецький уряд в екзилі. Згідно з пляном, на кораблях мав би перебувати король Константин та кол. грецький прем'єр Константин Караманліс, який також перебуває на еміґрації. Змову уряд своєчасно розкрив, одержавши інформації від капітана одного з кораблів, що його плянували захопити грецькі монархісти.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 30 липня до 5 серпня „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією однотижневою перервою.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Вступайте в члени УНСоюзу!

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

в днях 31-го серпня та 1, 2 і 3-го вересня 1973 року

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на рік 1973

І ЗА ЧАШІ

УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ", „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК

в поодинокій грі:

ЖІНОК - ЧОЛОВІКІВ - СЕНЬЙОРІВ (45 і 55 р.)
ЮНАЧОК — ЮНАКІВ — ХЛОПЦІВ

Зголошення до змагань враз із вписовим по $3.00 (юначки і юнаки) і по $5.00 (всі інші) приймає:

George R. Kupchynsky
22 Calam Avenue
Ossining, N.Y. 10562

до 20-го серпня 1973 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться на засіданні Комісії на передодні змагань.

Збірка всіх змагунів в п'ятницю, 31-го серпня у „Веселці", о год. 12 полудня, точно. Тенісисти, які не зголосяться до визначених гор до год. 12-ої полудня, будуть здискваліфіковані.

Змагуни групи чоловіків, виелімінувані в прелімінарній рунді, можуть змагатись в „турнірі програних".

на басейні „СОЮЗІВКИ"
СУБОТА, 1-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні та за медалі УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях:

Хлопці (8-10 р.) — 25 м довільним
Хлопці (11-12) — 25 м довільним
Юнаки (13-14) — 50 м. довільним і 50 м грудним
Юнаки (15-17) — 50 м. довільним
50 м грудним
100 м змінним
Чоловіки — 100 м довільним
100 м грудним
4 х 50 м гінці — довільним
4 х 50 м гінці — змінним
Дівчата (8-10) — 25 м довільним
Дівчата (11-12) 25 м довільним
Юначки (13-14) 50 м довільним
Юначки (15-17) 50 м довільним і 50 м грудним
Жінки — 50 м довільним і 50 м грудним
4 х 25 м гінці довільним

Зголошення до змагань, подаючи прізвище, вік і конкуренцію (окрім гінців), слати до середи 29 серпня на адресу:

Mr. J. D. Rubel, 211-05 29th Ave, Bayside, N.Y. 11360 Tel. (212) BA 4-2170.

Додаткові зголошення приймається в суботу, 1-го вересня від год. 9:30 рано над басейном Союзівки.

Початок змагань — субота, 1-го вересня 1972 р. 11-та год. рано, фінали по полудні того самого дня.
Вписове $1.00 від особи.
Змагуни (-ки) можуть брати участь в одній віковій групі (окрім гінців).

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Спортові Т-ва виготовлять прапорці у красках свого Т-ва у виді прямокутника (2 х 3 стопи) і передадуть їх проводові змагань.

Змагуни (-ки) подбають про замовлення нічлігів на „Союзівці" на час змагань:
"SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ВІДПОВІДНОЮ ОПЛАТОЮ
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище: ______________________
2. Адреса (по-англійськи): ______________________
3. Телефон: ______________________
4. Вік (закінчений на 1-го вересня 1973 р.): ______________________
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь: ______________________
6. Клюбова приналежність: ______________________

Чеки виставляти на: KLK. American Ukrainian Sports Club.

ТАРЗАН, Ч. 6966. Тарзан простує в джунґлі

Я боюся, Меду, що ми бачимо нашого друга Тарзана востаннє! Наша оселя є тепер одиноким безпечним місцем в Африці. Шкода, що він не залишився тут з нами!

Він думає, що його Бог дуже могутній, Момбаю! Він думає, що його Бог не дозволить, щоб злі люди його вбили!

І так, упевнений в своїй відновленій силі і в своїй вірі, Тарзан знову йде одинцем... назустріч новим драматичним пригодам.